

Jak se zachovat při hlavních mimořádných událostech

V případě úniku nebezpečné chemické látky

- okamžitě opustit volné prostranství a vyhledat úkryt v nejbližší budově. Pokud je to možné, zdržovat se na straně budovy odvrácené od místa úniku a ve vyšších patrech (většina nebezpečných látek je těžší než vzduch),
- lze-li to provést, utěsnit okna, dveře a ventilační otvory a vypnout odsávání v kuchyni a klimatizaci,
- pokud je ve vlastnictví ochranná plynová maska s filtrem, použít ji,
- v případě kdy není k dispozici ochranná maska a nebezpečná škodlivina proniká do místnosti, dýchat přes navlhčený kapesník, ručník, či jakékoliv textilní látky (příp. mnohonásobně přeložené navlhčené papírové ubrousky), přiložené k nosu a ústům,
- poslouchat pokyny záchranných složek IZS a vedení města a neopouštět ochranné prostory do doby vydání pokynu k jejich možnému opuštění.

Ochrana dýchacích cest improvizovanými ochrannými prostředky

Nejvhodnějším způsobem je překrytí úst a nosu za použití:

- vodou mírně navlhčené roušky z kapesníku, froté ručníku, utěrky, kusu flanelové látky,
- navlhčené buničité vaty,
- mnohonásobně přeloženého, navlhčeného toaletního papíru, ubrousku apod..

Uvedené prostředky se upevní v zátylku převázaným šátkem či šálou.

Vlhčení se provádí vodou či vodným roztokem sody nebo kyseliny citrónové (podle vlastností ohrožujícího plynu).

Pro čpavek – amoniak (plyn zásaditého charakteru) – příprava ochranného roztoku:

100 g kyseliny citrónové (asi 6 polévkových lžic) vsypat do 1 litru vody a důkladně rozmíchat. V případě, že není k dispozici kyselina citrónová, je možné jako ochranný roztok používat potraviny, které kyselinu citrónovou obsahují – džusy, citrónová šťáva, oranžády, limonády atd.

Pro plyny kyselého charakteru (např. chlór, kysličník siřičitý, kysličníky dusíku apod.):

50 g jedlé sody – zažívací soda bikarbona (asi 5 polévkových lžic) vsypat do 1 litru vody a důkladně rozmíchat.

V případě vzniku větrné smršti

- opustit co nejrychleji volné prostranství a ukryt se do nejbližší pevné budovy,
- pokud je v budově úkryt civilní ochrany nebo sklepní prostor, ukryt se v něm,
- při ukrytí v nadzemních částech budovy uzavřít a co nejlépe zabezpečit okna, okenice a dveře na návětrné strany,
- je-li to možné otevřít okna či dveře na závětrné straně (vyrovnání tlaku vzdušných proudů v budově),
- pohyblivé věci a dopravní prostředky umístit pokud možno do závětrných stran budov.

V případě nebezpečí povodně

- uzavřít a zabezpečit okna a dveře sklepů a přízemí budov,
- pokud je to možné, odstěhovat cenné věci z přízemí do vyšších pater,
- odvézt automobil ze záplavového území a zaparkovat jej na bezpečném místě,

- v případě vlastnictví pozemku v záplavovém území odstranit z něho odplavitelný materiál, nebo jej zajistit proti odplavení. Odvézt na bezpečné místo chemikálie a skladované pohonné hmoty (garáže),
- připravit evakuaci domácích a hospodářských zvířat,
- připravit si evakuační zavazadlo,
- při vyhlášení evakuace opustit ohrožený prostor. Není-li možné zajistit si náhradní ubytování vlastními silami, přesunout se do shromaždišť evakuovaných (evakuačních středisek), o kterých bude veřejnost informována.

Evakuace obyvatelstva

Varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím zajišťují orgány obce. Při provádění záchranných a likvidačních prací je oprávněn nařídít evakuaci osob rovněž velitel zásahu (zpravidla člen HZS). Evakuace je jedním z opatření, které bude vydáno vždy, pokud nebude možno zajistit ochranu osob v místech jejich pobytu jiným způsobem.

Aktuální plán evakuace pro případ povodně je zpracován krizovým řízením městského úřadu a evakuaci z ohroženého místa organizuje po dohodě s velitelem zásahu starosta města.

Evakuaci se zabezpečuje přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, případně strojů a materiálu k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí. Evakuace se provádí z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, která zajišťují pro evakuované obyvatelstvo náhradní ubytování a stravování.

Evakuace se vztahuje na všechny osoby v místech ohrožených mimořádnou událostí s výjimkou těch, které se budou podílet na záchranných pracích a na řízení evakuace.

Důvodem pro vyhlášení evakuace může být:

- povodeň nebo zátopová vlna,
- nebezpečí zamoření chemickými látkami,
- požár,
- hrozící výbuch,
- stavební narušení objektu apod.

Při nařízené evakuaci jsou občané povinni zejména:

- dodržovat pokyny složek IZS a orgánů zabezpečujících evakuaci,
- uhasit oheň v topidlech,
- uzavřít přívod vody a plynu a vypnout elektrické spotřebiče (mimo ledniček a mrazniček),
- ověřit zda sousedé vědí, že mají opustit byt – lokalitu,
- dětem vložit do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou,
- vzít evakuační zavazadlo označené jménem a adresou,
- uzavřít okna a uzamknout byt,
- dostavit se na určené místo podle vyhlášených pokynů orgánů obce,
- nechat volně průjezdné šířky komunikací k nástupním plochám pro požární techniku a ke zdrojům vody.

Stálé protiradiační úkryty poskytují obdobnou ochranu jako stálé tlakově odolné úkryty s omezenou odolností proti účinkům tlakové vlny.

Improvizované úkryty jsou suterénní a jiné vhodné prostory obytných domů, provozních a výrobních objektů, které se za stavu ohrožení státu a za válečného stavu přizpůsobují k ochraně před účinky soudobých bojových prostředků. V míru se k ukrytí před toxickými účinky nebezpečných chemických látek využívají přirozené ochranné vlastnosti obytných a jiných budov. Jedná se zpravidla o místnosti a prostory na odvrácené straně od zdroje nebezpečí, utěsněné proti pronikání těchto látek.

Opatření k ukrytí obyvatelstva jsou zahrnuta do havarijních plánů krajů a obcí s rozšířenou působností a do vnějších havarijních plánů provozovatelů rizikových činností – v našem případě jsou obcí s rozšířenou působností Kralupy nad Vltavou.